

Editörün Kaleminden

Değerli Meslektaşlarım,

Halkımızın daha güvenli ve nitelikli bir sağlık bakım hizmeti alabilmesi için özel alanlarda çalışan ve çalışacak olan tüm hemşirelerin sertifikalandırılmasına ihtiyaç vardır. Zira günümüzde, hemşirelik alanındaki bilgi ve beceriler genişlemiş ve daha karmaşık hale gelmiştir. Temel eğitim sonrası özel alanlara yönelik hazırlanan sertifika programları ile hemşireler, çalıştıkları alanda yetkinliklerini kanıtlayabilmekte ve tazeleme programları ile de bu yetkinliklerini sürdürebilmektedir. Avrupa Hemşirelik Örgütleri İletişim Ağı'nın (European Network of Nurses Organizations=ENNO) 2000 yılında Paris toplantısında özel alan eğitimi ile ilgili tavsiye kararlarına göre, özel alan eğitimi temel hemşirelik standartları ile uyumlu olmalı; bu standartlar bir hemşirelik kuruluşu tarafından oluşturulmalı; eğitim süresi en az 720 saat ve bir yıllık süreyi kapsamalı; eğitimin en az yarısı klinik veya uygulamalı öğretim olmalı; özel alan eğitimi o alanda eğitim görmüş hemşirelerin sorumluluğunda yürütülmeli; özel alan hemşireleri ulusal hemşirelik derneği, birliği ya da bu güçte bir örgüt altında temsil edilmeli; özellikle kaynaklar yönünden uygun koşullar taşıyan yüksek öğretim kurumunda düzenlenmeli; tam zamanlı ayrılmış hemşire eğitimci kadrosu (en az yüksek lisans ya da doktora derecesinde) olmalı; eğitim programı araştırma ve deneyimlerle sürekli geliştirilmeli ve güncellenmelidir.

Gelişmiş ülkelerde özel alanlarda çalışan hemşirelerin yetkilendirilmesi hemşirelik mesleğinin kontrolünde olup, bu ya sınav sistemi ile ya da programların akreditasyonu ile gerçekleştirilmektedir. Örneğin Amerika Birleşik Devletleri ve Kanada'da özel alanlarda çalışan ve gerekli ön koşulları sağlayan hemşireler, Ulusal Hemşirelik Kurulu ve/veya bu kurulların

yetkilendirdiği Özel Alan Dernekleri tarafından düzenlenen sınavlara girmekte ve bu sınavlarda başarılı olanlar ilgili alanda yetkilendirilmektedir. İngiltere ve Avustralya'da ise üniversiteler ya da özel eğitim kurumları tarafından yürütülen özel alan eğitim programları Ulusal Hemşirelik/Ebelik Kurulu tarafından akredite edilmekte ve programı başarı ile tamamlayan hemşirelerin belgeleri yine aynı kurul tarafından onaylanmaktadır. Ayrıca alınan yetki belgelerinin de öngörülen aralıklarla yenilenmesi gerekmektedir.

Ülkemizde, gerek 25 Nisan 2007'de yenilenen Hemşirelik Kanunu gerekse sağlık kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kalite belgesi alma çalışmaları nedeni ile özel alanlarda çalışan hemşirelerin yetkilendirilmesi önem kazanmıştır (*Hemşirelik Kanunu; Madde 8: Hemşireler meslekleri ile ilgili olan özellik arz eden birim ve alanlarda belirlenecek esaslar çerçevesinde yetki belgesi alırlar. Yetki belgesi alınacak eğitim programlarının düzenlenmesi, uygulanması, koordinasyonu, belgelendirme ve tescilli ile kredilendirme ve yetki belgelerinin iptali gibi hususlar, Sağlık Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.*). Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanmakta olan yönetmelik çalışmalarında konu ile ilgili uluslararası standartlar ve bu programların hazırlanması, yürütülmesi, denetlenmesinde Türk Hemşireler Derneği başta olmak üzere özel dal derneklerinin çalışmalarının dikkate alınması önemlidir.

Bu vesile ile hemşirelik haftanızı kutlar, özel alan eğitimleri ile ilgili standartların bir an önce belirlenerek, gerek halkımız gerekse meslektaşlarımız için daha güvenli çalışma ortamlarının oluşturulması dilerim.

Sevgi ve Saygılarımla,
Yard. Doç. Dr. Emine Türkmen